

PSYCHIATRICKÁ NEMOCNICE V DOBŘĀNECH

Ústavní ul., 334 41 Dobruška – sekretariát ředitele

IČ: 00669792

DIČ: CZ00669792

TEL.: 377 813 400

EMAIL: pldobruška@pld.cz

ID datové schránky: 4k429ud

Žádost č. 1 o informace podle zákona č. 106/1999 Sb.,
datovou schránkou dne 5.3.2024

Žadatelka:

trvale bytem: [REDACTED]

datum narození: [REDACTED]

el. adresa doručovací: [REDACTED]

ID DS: [REDACTED]

**ŽÁDOST O POSKYTNUTÍ INFORMACÍ DLE ZÁKONA Č. 106/1999 SB., O SVOBODNÉM PŘÍSTUPU
K INFORMACÍM, VE ZNĚNÍ POZDĚJŠÍCH PŘEDPISŮ**

Vážení,

touto cestou si Vás dovoluji požádat o poskytnutí informací na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, konkrétně pak o zaslání materiálů (např. brožur či letáků) k poučování pacientů v případech nedobrovolné hospitalizace a jejich právech a povinnostech, pokud je jich u Vás užíváno, případně nastínění postupu, jakým jsou pacienti o tomto informováni, dále kdo toto poučení provádí, a zda jsou v rámci této činnosti poskytovány nějaké kurzy, či jiné vzdělávací aktivity pro příslušný personál.

Vámi poskytnuté materiály budou využity pro akademické účely.

Předmětné dokumenty zašlete prosím elektronicky do mé datové schránky (ID DS: [REDACTED]).

Za kladné vyřízení žádosti předem děkuji.

S pozdravem

[REDACTED]

PSYCHIATRICKÁ NEMOCNICE V DOBŘANECH

Ústavní ul., 334 41 Dobruška – sekretariát ředitele

IČ: 00669792

DIČ: CZ00669792

TEL.: 377 813 400

EMAIL: pldobruška@pld.cz

ID datové schránky: 4k429ud

Žadatelka:

trvale bytem:

datum narození:

el. adresa doručovací:

ID DS:

Naše č.j.: PLD/06436/2024

V Dobrušce dne 12.3.2024

Vážená paní

na základě Vaší žádosti a zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, Vám zasílám požadované informace.

Každý pacient je při příjmu do nemocnice srozumitelně seznámen s formou a podmínkami přijetí. Poté jsou pacienti na jednotlivých odděleních seznámeni se svými právy a povinnostmi, s oddělením, léčebným režimem a vnitřním řádem oddělení. Pacient je pravidelně a opakovaně (např. při sesterských, lékařských a primářských vizitách) pro něj (vzhledem k povaze onemocnění) srozumitelnou formou seznamován se svými právy. Na každém oddělení jsou edukační materiály, které jsou pacientovi dle jeho aktuálního zdravotního stavu nabízeny k prostudování, nebo je s nimi seznámen jinou jím srozumitelnou formou.

Naši zaměstnanci jsou pravidelně školeni v dodržování kodexu práv pacientů.

Požadované dokumenty Vám zasílám přílohou.

S pozdravem

Příloha:

Informační leták k NH

Informace od ombudsmana – Pobyť na psychiatrii

Edukační materiál – „Kdo Vám poskytne informace“

Edukační materiál – „Práva a povinnosti pacientů“

KDO VÁM POSKYTNE INFORMACE

Ošetřující lékař Vás bude v průběhu hospitalizace opakovaně srozumitelnou formou informovat:

- o Vašem zdravotním stavu
- o navrženém individuálním léčebném a terapeutickém postupu a jeho změnách
- o hlavních a vedlejších účincích Vámi užívaných léků
- o právu léčbu odmítnout a vysvětlí Vám možné důsledky odmítnutí – o tom též informuje lékař na Centrálním příjmu
- o možnostech odvolání proti nedobrovolné hospitalizaci
- o Vaší zdravotnické dokumentaci
- o jiném dle aktuální situace

Všeobecná sestra Vás bude v průběhu hospitalizace opakovaně srozumitelnou formou informovat:

- o chodu a specifikách oddělení (viz [Vnitřní řád odd.](#))
- o každé ošetrovatelské intervenci
- o možnostech vyjádřit své názory na kvalitu poskytovaných služeb (dotazník spokojenosti pacientů, schránky na odd., vizity, komunity,...)
- o jiném dle aktuální situace v rámci svých kompetencí

Sociální pracovník Vás bude v průběhu hospitalizace opakovaně srozumitelnou formou informovat:

- o možnostech sociální intervence v době hospitalizace (pracovní neschopnost, kontakt s rodinou, dávky hmotné nouze, komunikace s úřady,...)
- o možnostech právního zastoupení – dle potřeby zajistí kontakt na kolizního opatrovníka, advokáta,...
- o možnostech spolupráce s komunitními službami
- o možnostech začlenění do společnosti po propuštění (bydlení, zaměstnání,..)
- o možnosti vkládat Vaše vyjádření do Vaší zdravotnické dokumentace (chorobopis)
- o organizacích poskytujících pomoc a podporu (Seznam organizací poskytujících pomoc a podporu je k dispozici na každém oddělení PNvD)
- o jiném dle aktuální situace v rámci svých kompetencí

Dobřany, 6. 2. 2024

Vypracovala: [REDACTED] – Odd. ošetrovatelské péče

Schválila: [REDACTED] – hlavní sestra PNvD

Jak to probíhá?

Nemocnice musí do **24 hodin** oznámit soudu každou hospitalizaci proti vůli pacienta.

Soud zahájí řízení o nedobrovolné hospitalizaci.

Soud vás poučí o zahájení řízení a o možnosti zvolit si zástupce (opatrovníka) pro řízení v usnesení o zahájení řízení nebo osobně při návštěvě v nemocnici.

Zastupovat vás bude osoba, kterou jste si zvolili. Pokud jste si nikoho nezvolili, ustanoví vám advokáta soud.

Soud vás v řízení vyslechne, stejně tak vyslechne ošetřujícího lékaře, případně i jiné osoby. Pak zhodnotí všechny provedené důkazy a posoudí, jestli vaše nedobrovolná hospitalizace byla v souladu se zákonem.

Soud **do 7 dnů** od vaší hospitalizace rozhodne, jestli byla vaše hospitalizace v souladu se zákonem. Pokud zákonná nebyla, nemocnice Vás musí okamžitě propustit.

Pokud jste podali odvolání, proběhne odvolací řízení.

V odvolacím řízení soud opět posuzuje předložené důkazy.

Soud rozhodne, zda rozsudek soudu prvního stupně změní, potvrdí nebo zruší a vrátí ho k opětovnému projednání soudu prvního stupně.

Odvolací řízení

Obě řízení probíhají souběžně.

V odvolacím řízení můžete navrhnout i další důkazy pro posouzení zákonnosti nedobrovolné hospitalizace. Můžete také namítat pochybení soudu, pokud vás o průběhu řízení neinformoval nebo vás nepoučil o možnosti zvolit si zástupce. Můžete také namítat pochybení advokáta, pokud vás nekontaktoval nebo nehájil vaše práva.

Soud automaticky zahájí řízení o zákonnosti dalšího držení v nemocnici.

Soud ustanoví znalce, který vypracuje posudek o vašem zdravotním stavu.

Soud **do 3 měsíců** od prvního rozhodnutí rozhodne, jak dlouho vás může nemocnice držet bez souhlasu.

Řízení o zákonnosti dalšího držení

I tady máte stejná práva jako v prvním řízení. Zastupuje vás zástupce nebo advokát, můžete navrhnout nové důkazy a vyjadřovat se k průběhu řízení.

Znalec by vás měl osobně vyslechnout a vyšetřit. Pokud tak neučiní, nebo je znalecký posudek nekvalitní, můžete žádat o revizní posudek.

Nemocnice by vás měla vhodným způsobem seznámit s obsahem rozhodnutí.

Do 15 dnů od doručení rozhodnutí, máte možnost proti němu podat odvolání.

Na co máte právo?

Nemocnice musí oznámit nedobrovolnou hospitalizaci i v případě, že jste v nemocnici dobrovolně, ale proti vaší vůli vás přeložili na uzavřené oddělení.

Pokud to nemocnice soud neoznámí, můžete požádat o okamžité propuštění, případně oznámit soudu vaši hospitalizaci sami.

Soud vám doručí usnesení o zahájení řízení.

Pokud vám soud usnesení nedoručí, můžete ho o to požádat.

O možnosti zvolit si zástupce pro řízení by vás měli poučit srozumitelnou formou i zaměstnanci nemocnice.

Za zástupce si můžete zvolit kohokoliv, třeba přítele nebo člena rodiny. Pokud si nikoho sami nezvolíte, soud vám ustanoví advokáta.

Advokát se musí s vámi osobně seznámit a hájit vaše práva a zájmy.

Pokud vás advokát nekontaktuje nebo koná v rozporu s vašimi pokyny, můžete na něj podat stížnost.

Soud vás vyslechne přímo v nemocnici prostřednictvím určené soudní osoby.

Pokud soud rozhodne, že vás nevyslechne, můžete ho o výslech požádat. Vaší žádosti musí vyhovět.

V řízení můžete soudu navrhnout i jiné důkazy, například lékařské nebo sociální zprávy, výslech svědků apod.

Rozhodnutí soud doručí vám a vašemu zástupci.

Do 15 dnů od doručení rozhodnutí máte možnost podat proti němu odvolání. To můžete podat sami nebo prostřednictvím svého zástupce.

Hospitalizace

Řízení o zákonnosti převzetí do psychiatrické nemocnice

Soudní řízení o nedobrovolné hospitalizaci

Průvodce pro pacienty

Důležité kontakty

Adresa okresního soudu pro zaslání odvolání i další komunikaci:

Okresní soud Plzeň – jih
Edvarda Beneše 1
301 00 Plzeň
telefon: 377 868 411 email:
podatelna@osoud.plzi.justice.cz

Ředitel psychiatrické nemocnice:

Psychiatrická nemocnice v Dobřanech
Ústavní ul., 334 41 Dobřany
email: pldobrany@pld.cz
telefon: 377 813 400

Adresa Veřejného ochránce práv (Ombudsmana) po podání podnětu:

Veřejný ochránce práv
Údolní 39
602 00 Brno
email: podatelna@ochrance.cz
telefon: +420 542 542 888

Adresa Ministerstva zdravotnictví pro zaslání stížnosti:

Ministerstvo zdravotnictví ČR
P.O. BOX 81
Palackého nám. 375/4
128 01 Praha 2
e-mail: mzcr@mzcr.cz

Sdružení uživatelů služeb duševního zdraví KOLUMBUS:

KOLUMBUS, o.s.
Keplerova 712/32
Ústí nad Labem 400 07
telefon: +420 475 207 775

Adresa České advokátní komory pro podání stížnosti na advokáta:

Česká advokátní komora
kontrolní oddělení
Národní 10
110 00 Praha 1

Ombudsman **nemůže nemocnici nařídít, aby Vás propustila**, ani aby Vám nedávala léky.

Každý pacient může podat **stížnost na kvalitu poskytované péče**. Ombudsman může **přezkoumat, jak úřad prošetřil Vaši stížnost** na poskytování zdravotních služeb.

Ke stížnostem ve zdravotnictví jsme vypracovali samostatný leták [Zdravotnictví – stížnosti](#).

Ombudsman může **prošetřit podmínky výkonu ochranného léčení**. Upřednostňujeme, pokud se **pokusíte vyřešit situaci přímo v nemocnici**. Proto si nejprve stěžujte v nemocnici. Napište nám, co Vám na výkonu ochranné léčby vadí. Pokud jste dostal od nemocnice písemné vyjádření, pošlete nám kopii.

Ombudsman **kontroluje psychiatrické nemocnice prostřednictvím návštěv**. Pokud máte za to, že s Vámi nemocnice zachází špatně, napište nám to. Ombudsman sice neprověří přímo Váš případ, ale informace využije při plánování budoucích návštěv. Více informací o této činnosti naleznete v letáku [Ochrana lidí omezených na svobodě](#).

Letáky ombudsmana jsou na www.ochrance.cz v části [Nevím si rady se svou životní situací](#).

Musím být v nemocnici, i když nechci? Jak dlouho?

Držet někoho na místě, kde nechce být, lze jen tehdy, kdy to stanoví zákon. **Nemocnice má povinnost vysvětlit Vám, proč Vás zadržuje**. Ptejte se. Nemocnice Vám může bránit odejít zejména ve čtyřech případech.

1. Zadržela Vás přímo nemocnice, protože ohrožujete sebe nebo své okolí

Pokud zdravotníci usoudí, že z důvodu duševní poruchy ohrožujete sebe nebo své okolí, nemocnice Vás může zadržet, aby Vás nebo okolí ochránila. **Ohrožení musí být bezprostřední, závažné a nelze ho odvrátit jinak**.

Nemocnice musí **do 24 hodin informovat soud** o tom, že Vás zadržuje bez souhlasu. Soud musí **do sedmi dnů** rozhodnout, zda nemocnice postupovala podle zákona. Do nemocnice by za Vámi měl přijít soudce, který vyslechne Vás i lékaře. Soud Vám určí **advokáta**, který Vás v řízení bude bezplatně zastupovat. Můžete ho kontaktovat. Můžete si vybrat i **vlastního zástupce**, náklady za jeho práci však ponese Vy. Rozhodnutí soudu Vám do nemocnice doručí.

Pokud soud rozhodne, že nemocnice nepostupovala podle zákona, musí Vás propustit. Pokud s rozhodnutím soudu nesouhlasíte, můžete do 15 dnů od jeho doručení podat **odvolání**. Opět můžete kontaktovat advokáta, kterého Vám určil soud.

Nemocnice Vás propustí i bez rozhodnutí soudu, **když pomine ohrožení**. Většina nedobrovolných pobytů v nemocnici trvá maximálně několik týdnů. Do 3 měsíců od prvního rozhodnutí soudu musí soud znovu rozhodnout, zda ohrožení trvá. Stejně tak poté každý rok.

2. Váš opatrovník udělil souhlas s hospitalizací

Opatrovník může určit, že budete v nemocnici, **pokud soud v minulosti rozhodl, že potřebujete opatrovníka, který za Vás bude rozhodovat o Vašem léčení**. Pokud v nemocnici být nechcete, obraťte se na soud (v jehož obvodu je nemocnice) a sdělte, že v nemocnici být nechcete. Soud rozhodne, zda Váš opatrovník postupoval správně.

3. Soud nařídil ochranné léčení

Soud může uložit ochranné léčení tomu, kdo se dopustil trestného činu v souvislosti s duševní poruchou. **Ochranné léčení trvá, dokud soud nerozhodne**, že už není potřebné nebo že postačí docházet k lékaři ambulantně. Potřebnost soud vyhodnocuje každé dva roky, nebo pokud soud navrhnete propuštění sami.

4. Soud nařídil pobyt za účelem zjištění zdravotního stavu

Soud může rozhodnout, že potřebuje zjistit Váš zdravotní stav. Může se to stát v řízení o omezení svéprávnosti, nebo při podezření ze spáchání trestného činu. Proti rozhodnutí soudu se můžete odvolat, pokud se domníváte, že Vás lze vyšetřit i bez pobytu v nemocnici.

Musím brát léky?

Nechte si lékařem vysvětlit, proč máte léky brát. Bez Vašeho souhlasu Vám mohou být podávány **pouze léky, bez jejichž podání by se vši pravděpodobností došlo k vážnému poškození Vašeho zdraví**. Pokud za Vás dal souhlas s užíváním léků opatrovník a Vy léky nechcete, obraťte se na soud, který Vám opatrovníka určil. Soudu sdělte, že Vás opatrovník nutí brát léky, které nechcete.

Mohou v nemocnici nějak omezovat můj pohyb?

Každý, kdo vážně ohrožuje svoje zdraví, život nebo bezpečnost sebe nebo jiných, může být omezen, aby neublížil sobě nebo jiným. Omezení nemá trvat déle než ohrožení. Nemocnice nesmí omezovat za trest. **Omezovacími prostředky** jsou úchop, ochranné pásy, místnost pro bezpečný pohyb (izolace), ochranný kabátek (kazajka) a injekce. Jiné prostředky k omezení nelze použít. Omezovací prostředky lze kombinovat.

Jaké mám v nemocnici povinnosti?

Pokud jste v nemocnici dobrovolně, musíte **dodržovat léčebný postup**, jinak Vás může nemocnice propustit. Nemocnice má systém pravidel – **vnitřní řád**. Upravuje například to, kde se může kouřit, kdy mohou přijít návštěvy, od kolika hodin musíte dodržovat noční klid. S pravidly Vás nemocnice musí seznámit a Vy se jimi musíte řídit. Pravidla slouží k zajištění chodu nemocnice nebo k ochraně práv jiných pacientů a nesmí Vás omezovat víc, než je nutné. V průběhu hospitalizace **nesmíte pít alkohol** a požívat drogy.

Mám právo na informace o svém zdravotním stavu?

Nemocnice Vás má informovat o Vašem zdravotním stavu, o Vaší nemoci a jejím předpokládaném vývoji. Musí Vám sdělit, jaké léky a proč máte brát. Ptejte se, máte na to právo. Máte také právo nahlížet do své zdravotnické dokumentace, někdy to ale nejde okamžitě, domluvte se s nemocnicí, kdy Vám nahlížení umožní.

Příloha č. 9 Směrnice ředitele PNvD č. 5/2023 Dodržování kodexů práv pacientů v PNvD

PRÁVA A POVINNOSTI PACIENTŮ

(blíže upraveno v § 28 a násl. zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, dále jen ZZS)

A. Při poskytování zdravotních služeb má pacient právo:

1. Zdravotní služby mu budou poskytnuty pouze s jeho svobodným a informovaným souhlasem, nestanoví-li ZZS jinak.
2. Zdravotní služby mu budou poskytnuty na náležité odborné úrovni.
3. Dále má právo:
 - a) na úctu, důstojné zacházení, na ohleduplnost a respektování soukromí při poskytování zdravotních služeb
 - b) zvolit si poskytovatele oprávněného k poskytnutí zdravotních služeb, které odpovídají zdravotním potřebám pacienta, a zdravotnické zařízení, pokud tento zákon nebo jiné právní předpisy nestanoví jinak
 - c) vyžádat si konzultační služby od jiného poskytovatele, popřípadě zdravotnického pracovníka, než který mu poskytuje zdravotní služby; pokud toto není v rozporu se zákonem
 - d) být seznámen s vnitřním řádem zdravotnického zařízení lůžkové nebo jednodenní péče
 - e) na:
 - 1) nezletilá osoba má právo na nepřetržitou přítomnost zákonného zástupce, nebo osoby určené zákonným zástupcem, pěstouna nebo jiné osoby, do jejíž péče byl pacient na základě rozhodnutí soudu nebo jiného orgánu svěřen
 - 2) pacient s omezenou svéprávností má právo na nepřetržitou přítomnost opatrovníka, popřípadě osoby určené opatrovníkem, je-li osobou, jejíž svéprávnost je omezena tak, že není způsobilá posoudit poskytnutí zdravotních služeb, popřípadě důsledky jejich poskytnutí
 - 3) přítomnost osoby blízké nebo osoby určené pacientem, pokud zákon nestanoví jinak a tato osoba nenarušuje svoji přítomností chod oddělení a práva ostatních pacientůa to umožňují-li to a v souladu s právními předpisy a vnitřním řádem a nenaruší-li jejich přítomnost poskytnutí zdravotních služeb
 - f) být předem informován o ceně poskytovaných zdravotních služeb nehrazených nebo částečně hrazených z veřejného zdravotního pojištění a o způsobu jejich úhrady
 - g) znát jméno, popřípadě jména, a příjmení zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků přímo zúčastněných na poskytování zdravotních služeb a osob připravujících se u poskytovatele na výkon zdravotnického povolání, které jsou při poskytování zdravotních služeb přítomny, popřípadě provádějí činnosti, které jsou součástí výuky
 - h) odmítnout přítomnost osob, které nejsou na poskytování zdravotních služeb přímo zúčastněny, a osob připravujících se na výkon povolání zdravotnického pracovníka
 - i) přijímat návštěvy ve zdravotnickém zařízení lůžkové nebo jednodenní péče, a to s ohledem na svůj zdravotní stav a v souladu s vnitřním řádem a způsobem, který neporušuje práva ostatních pacientů, pokud ZZS nebo jiný právní předpis nestanoví jinak,
 - j) přijímat ve zdravotnickém zařízení lůžkové nebo jednodenní péče duchovní péči a duchovní podporu od duchovních církví a náboženských společností registrovaných v České republice nebo od osob pověřených výkonem duchovenské činnosti (dále jen „duchovní“) v souladu s vnitřním řádem a způsobem, který neporušuje práva ostatních pacientů, a s ohledem na svůj zdravotní stav, nestanoví-li jiný právní předpis jinak; návštěvu duchovního nelze pacientovi odeprít v případech ohrožení jeho života nebo vážného poškození zdraví, nestanoví-li jiný právní předpis jinak,
 - k) na poskytování zdravotních služeb v co nejméně omezujícím prostředí při zajištění kvality a bezpečí poskytovaných zdravotních služeb.

4. Pacient s omezenou svéprávností nebo nezletilý může požadovat, aby při poskytování zdravotních služeb nebyla přítomna osoba, uvádí-li, že jde o osobu, která ho týrá nebo jinak zneužívá či zanedbává
5. Pacient, kterému je poskytována záchytná služba, nebo který je povinen se podrobit odbornému lékařskému vyšetření podle zákona o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, nemůže uplatnit právo na konzultační služby od jiného poskytovatele, nemá právo na nepřetržitou přítomnost jiné osoby, nemá právo na přijímání návštěv a duchovní péče. Tento pacient rovněž nemůže odmítnout přítomnost příslušníka Policie České republiky, příslušníka Vojenské policie, strážníka obecní policie nebo příslušníka Vězeňské služby České, který na žádost poskytovatele poskytuje součinnost při poskytování záchytné služby nebo při vyšetření.

I. Pacient se smyslovým postižením:

1. Pacient se smyslovým postižením nebo s těžkými komunikačními problémy má právo dorozumívat se způsobem pro něj srozumitelným a dorozumívacími prostředky, které si sám zvolí, včetně způsobů založených na tlumočení druhou osobou.
2. Pacient se smyslovým nebo tělesným postižením, který využívá psa se speciálním výcvikem (vodícího nebo asistenčního), má právo s ohledem na svůj aktuální zdravotní stav na doprovod a přítomnost psa u sebe ve zdravotnickém zařízení, a to způsobem stanoveným vnitřním řádem tak, aby nebyla porušována práva ostatních pacientů, to neplatí, jde-li o osoby ve výkonu vazby, trestu odnětí svobody nebo zabezpečovací detence.

II. Podávání informací:

Pacient má právo na podávání informací a poskytovatel je povinen zajistit, aby byl srozumitelným způsobem v dostatečném rozsahu informován o svém zdravotním stavu a o navrženém individuálním léčebném postupu a všech jeho změnách. Pacient má právo klást doplňující otázky a ty mu musí být srozumitelně zodpovězeny

Jde-li o nezletilého pacienta nebo pacienta s omezenou svéprávností, právo na informace o zdravotním stavu a právo klást otázky náleží zákonnému zástupci nebo opatrovníkovi pacienta a pacientovi, je-li k takovému úkonu přiměřeně rozumově a volně vyspělý.

Informace o zdravotním stavu se nepodává pacientovi, který v důsledku svého zdravotního stavu není schopen poskytnuté informace vůbec vnímat.

Jestliže to zdravotní stav nebo povaha onemocnění pacienta vyžadují, je poskytovatel oprávněn sdělit osobám, které budou o pacienta osobně pečovat, informace, které jsou nezbytné k zajištění této péče nebo pro ochranu jejich zdraví.

III. Vzdání se práva na podání informace:

Pacient se může vzdát podání informace o svém zdravotním stavu, popřípadě může určit, které osobě má být podána.

K vzdání se podání informace o zdravotním stavu se nepřihlíží, jde-li o informaci, že pacient trpí infekční nemocí nebo jinou nemocí, v souvislosti s níž může ohrozit zdraví nebo život jiných osob.

Poskytovatel může v nezbytném rozsahu zadržet informaci o zdravotním stavu nezletilého pacienta jeho zákonnému zástupci, pěstounovi nebo jiné pečující osobě v případě podezření, že se tato osoba podílí na zneužívání nebo týrání nebo ohrožování zdravého vývoje tohoto nezletilého pacienta, lze-li předpokládat, že poskytnutím této informace by mohlo dojít k ohrožení pacienta. Obdobně se postupuje, jde-li o pacienta s omezenou svéprávností.

IV. Určení osob, které mohou být informovány o zdravotním stavu pacienta:

Pacient může při přijetí do péče určit osoby, které mohou být informovány o jeho zdravotním stavu, a současně může určit, zda tyto osoby mohou nahlížet do zdravotnické dokumentace o něm vedené nebo do jiných zápisů vztahujících se k jeho zdravotnímu stavu, pořizovat si výpisy nebo kopie těchto dokumentů a zda mohou vyslovit souhlas nebo nesouhlas s poskytnutím zdravotních služeb, včetně způsobu, jakým mohou být informace o jeho zdravotním stavu sdělovány. Pacient může určit osoby nebo vyslovit zákaz poskytovat informace o zdravotním stavu kterékoli osobě. Tato výše uvedená rozhodnutí může pacient kdykoli během hospitalizace změnit.

Jde-li o pacienta, který nemůže s ohledem na svůj zdravotní stav určit osoby podle odstavce 1, mají právo na informace o jeho aktuálním zdravotním stavu a na pořízení výpisů a kopií zdravotnické dokumentace vedené o pacientovi osoby blízké.

Toto platí, pokud zákon nestanoví jinak (existují informace, které mohou být sděleny i bez souhlasu pacienta – dle ZZS nebo jiných právních předpisů).

V. Souhlas s poskytnutím zdravotních služeb:

Pacient má právo odmítnout poskytnutí zdravotní služby, nejde-li o případ, kdy lze zdravotní služby poskytnout bez souhlasu. Odmítnutí je učiněno písemně (revers).

Pacient může svůj souhlas s poskytnutím zdravotních služeb kdykoliv odvolat. Odvolání souhlasu není účinné, pokud již bylo započato provádění zdravotního výkonu, jehož přerušování může způsobit vážné poškození zdraví nebo ohrožení života

Jestliže pacient nemůže s ohledem na svůj zdravotní stav vyslovit souhlas s poskytováním zdravotních služeb, a nejde-li o zdravotní služby, které lze poskytnout bez souhlasu, vyžaduje se souhlas osoby určené pacientem. Není-li takové osoby nebo není-li dosažitelná, pak souhlas manžela nebo registrovaného partnera, není-li takové osoby nebo není-li dosažitelná, vyžaduje se souhlas rodiče, není-li takové osoby nebo není-li dosažitelná, vyžaduje se souhlas jiné svéprávné osoby blízké, pokud je známa.

VI. Poskytování zdravotních služeb nezletilému pacientovi – souhlas nezletilého pacienta:

Při poskytování zdravotních služeb nezletilému pacientovi je třeba zjistit jeho názor na poskytnutí zamýšlených zdravotních služeb, jestliže je to přiměřené rozumové a volní vyspělosti jeho věku. Tento názor musí být zohledněn jako faktor, jehož závažnost narůstá úměrně s věkem a stupněm rozumové a volní vyspělosti nezletilého pacienta.

Jde-li o pacienta s omezenou svéprávností, postupuje se obdobně s tím, že věk pacienta se nezohledňuje.

VII. Dříve vyslovené přání:

Pacient může pro případ, kdy by se dostal do takového zdravotního stavu, ve kterém nebude schopen vyslovit souhlas nebo nesouhlas s poskytnutím zdravotních služeb a způsobem jejich poskytnutí, tento souhlas nebo nesouhlas vyslovit písemně předem. ZZS stanoví, kdy není třeba nebo kdy nelze dříve vyslovené přání respektovat.

Dříve vyslovené přání nelze uplatnit, jde-li o nezletilé pacienty nebo pacienty s omezenou svéprávností.

VIII. Hospitalizace bez souhlasu pacienta:

Pacienta lze bez souhlasu PNvD hospitalizovat, jestliže:

- a) mu bylo pravomocným rozhodnutím soudu uloženo ochranné léčení formou lůžkové péče; je mu nařízena izolace, karanténa nebo léčení podle zákona o ochraně veřejného zdraví; je mu podle trestního řádu nebo zákona o zvláštních řízeních soudních nařízeno vyšetření zdravotního stavu;
- b) ohrožuje bezprostředně a závažným způsobem sebe nebo své okolí a jeví známky duševní poruchy nebo touto poruchou trpí nebo je pod vlivem návykové látky, pokud hrozbu pro pacienta nebo jeho okolí nelze odvrátit jinak nebo
- c) jeho zdravotní stav vyžaduje poskytnutí neodkladné péče a zároveň neumožňuje, aby vyslovil souhlas.

Pacientovi lze bez jeho souhlasu poskytnout pouze neodkladnou péči, a to v případě léčby vážné duševní poruchy, pokud by v důsledku jejího neléčení došlo se vši pravděpodobností k vážnému poškození zdraví pacienta.

Nezletilému pacientovi nebo pacientovi s omezenou svéprávností lze bez souhlasu poskytnout neodkladnou péči, jde-li o případy léčby vážné duševní poruchy, pokud by v důsledku jejího neléčení došlo se vši pravděpodobností k vážnému poškození zdraví pacienta., nebo jde-li o zdravotní služby nezbytné k záchraně života nebo zamezení vážného poškození zdraví.

Nezletilému pacientovi nebo pacientovi s omezenou svéprávností lze poskytnout neodkladnou péči bez souhlasu zákonného zástupce, pokud je u něj podezření na týrání, zneužívání nebo zanedbávání.

Poskytovatel je povinen o hospitalizaci dle písm. b) nebo c) informovat osobu určenou pacientem, není-li taková osoba, některou z osob blízkých, popřípadě osobu ze společné domácnosti, nebo zákonného zástupce pacienta, pokud jsou mu známy. Není-li mu žádná osoba podle věty první známa nebo ji nelze zastihnout, informuje Policii České republiky.

IX. Omezení volného pohybu pacienta:

Omezovací prostředky (úchop pacienta; omezení pacienta v pohybu ochrannými pásy nebo kurty; umístění pacienta v místnosti určené k bezpečnému pohybu; ochranný kabátek nebo vesta zamezující pohybu horních končetin pacienta; psychofarmaka, popřípadě jiné léčivé přípravky, které jsou podány pacientovi silou za účelem zvládnutí chování pacienta) lze použít pouze tehdy, je-li účelem jejich použití odvrácení bezprostředního ohrožení života, zdraví nebo bezpečnosti pacienta nebo jiných osob, pouze po dobu, po kterou trvají tyto důvody a poté, co byl neúspěšně použit mírnější postup, než je použití omezovacích prostředků, s výjimkou případu, kdy použití mírnějšího postupu by zjevně nevedlo k dosažení účelu. Musí být zvolen nejméně omezující prostředek odpovídající účelu jeho použití.

Pacient, u kterého je omezovací prostředek použit, musí být s ohledem na jeho zdravotní stav srozumitelně informován o důvodech použití omezovacího prostředku.

B. Při poskytování zdravotních služeb je pacient povinen (dle § 41 ZZS):

Pacient je při poskytování zdravotních služeb povinen

- a) dodržovat navržený individuální léčebný postup, pokud s poskytováním zdravotních služeb vyslovil souhlas,
- b) řídit se vnitřním řádem,
- c) uhradit poskytovateli cenu poskytnutých zdravotních služeb nehrazených nebo částečně hrazených z veřejného zdravotního pojištění nebo jiných zdrojů, které mu byly poskytnuty s jeho souhlasem,
- d) pravdivě informovat ošetřujícího zdravotnického pracovníka o dosavadním vývoji zdravotního stavu, včetně informací o infekčních nemocech, o zdravotních službách poskytovaných jinými poskytovateli, o užívání léčivých přípravků, včetně užívání návykových látek, a dalších skutečnostech podstatných pro poskytování zdravotních služeb,
- e) nepožívat během hospitalizace alkohol nebo jiné návykové látky a podrobit se na základě rozhodnutí ošetřujícího lékaře v odůvodněných případech vyšetřením za účelem prokázání, zda je nebo není pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek.

Pacient, zákonný zástupce nebo opatrovník pacienta, osoba určená pacientem, osoba blízká pacientovi nebo osoba ze společné domácnosti jsou povinni prokázat svou totožnost občanským průkazem, jestliže o to požádá poskytovatel nebo zdravotnický pracovník, jehož prostřednictvím poskytovatel poskytuje pacientovi zdravotní služby.

Povinnost prokázat se občanským průkazem má rovněž osoba, která uplatňuje právo na informace o zdravotním stavu pacienta, a osoba, která hodlá hospitalizovaného pacienta navštívit a není osobou blízkou nebo pacientem určenou.

Jde-li o cizince, totožnost se prokazuje cestovním dokladem nebo jiným průkazem totožnosti. Má-li zdravotnický pracovník pochybnost, zda jde o osobu blízkou, osvědčí osoba blízká tuto skutečnost čestným prohlášením, ve kterém uvede své kontaktní údaje a číslo průkazu totožnosti; čestné prohlášení je součástí zdravotnické dokumentace vedené o pacientovi.

Související dokumenty: Zákon 372/2011 Sb., o zdravotních službách (ZZS) - § 28 - 41

Dobřany, 12. 2. 2024

Vypracovala [REDAKCE] – Odd. ošetrovatelské péče PNvD

Konzultace: [REDAKCE] – právník PNvD